

Valsts ieņēmumu
dienests

EMDAS2 izstrādes virzība atbilstoši SMK prasībām

Olga Vikaine

VID MP E-muitas daļas vadītāja

03.11.2022.

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

EMDAS attīstība (1)

Valsts ieņēmumu
dienests

**EMDAS
izstrāde**

**ERAF
projekts
2011.-
2015.**

2009.

Eksporta kontroles sistēma EKS

Importa kontroles sistēma (ENS)

2012.

Muitas fiziskās **kontroles bloks** MFKB

2013.

Tranzīta kontroles sistēma nomainot NCTS

2014.

Importa deklarēšanas sistēma nomainot
ASYCUDA

2015.

Pagaidu uzglabāšanas un uzskaites sistēma

EMDAS attīstība (2)

**E-muita
(1.kārta)**

**ERAF
projekts
2016.-
2020.**

2016.-2017.

- **Pēcmuitošanas** elektronizācija
- Integrācija ar **EK** (CDMS - muitas atļaujas, REX, EORI2, VIES, TRACES)
- **Pagaidu uzglabāšana** pielāgota **SMK prasībām** (riska analīze, pārvietošana, automātiskā apstiprināšana utt.)

2018.-2019.

- **Imports** pielāgots **SMK prasībām** (ieviests EIDR u.c.)
- Integrācija ar **Latvijas Pastu**
- Deklarācija **fiziskām personām**
- **Automātiskā izlaišana** eksportam, ievešanai noliktavās
- Integrācija ar **LDZ un SKLOIS**
- **Skaidras naudas** deklarācija, riska analīze
- Automatizēts **vidējo cenu** aprēķins

2020.

- **ETD** elektroniskais transporta dokuments avio pārvadājumos
- **Automātiskā izlaišana** importam

Valsts ieņēmumu
dienests

Faktori, kas ietekmē turpmāko SMK prasību ieviešanu

2019.g. veikts neatkarīgo auditoru ekspertu audits

Audita atzinums: EMDAS turpmāk attīstīt nav rekomendēts

2020.g. otrajā pusē saņemts apstiprinājums par finansējumu SMK ieviešanai – 2021.g.-2025.g.

! Finansējums ir ierobežots

2020.g. VARAM ziņojums "Par valsts pārvaldes informācijas sistēmu arhitektūras reformu"

2020.g.-2021.g. 1.jūlijs
NA prasības eKomerccijas jomā

2020.g. Apstiprinātās kardinālās izmaiņas SMK prasībās attiecībā uz deklarāciju datiem (ES muitas datu modelī)

2020.g.-2021.g. BREXIT; Pandēmija; Iepirkumi un **cenu kāpums IT izstrādes jomā**, IT ekspertu trūkums, atkarība no citiem projektiem (MAIS) u.c. ārējie faktori

2,5 gadu laikā EMDAS jānomaina pret pilnīgi jaunajām sistēmām

Atkāpšanās no SMK termiņiem un/jeb ierobežota funkcionalitāte

E-muitas projekta (2.kārta) tvērums

Valsts ieņēmumu
dienests

**E-muita
(2.kārta)
2021.-
2025.
t.sk.**

**ERAF
projekts
2021.-
2023.**

2021.g. Importa kontroles sistēmas (IKS2) 1.laidiens (Pasta sūtījumiem)

2022.g. ETD un Pagaidu uzglabāšanas pielāgošana aktuālajām SMK prasībām

2023.g.

- IKS2 2.laidiens aviopārvadājumiem
- Nacionālā Automatizētā importa sistēma (AIS)
- Automatizētā eksporta sistēma (AES)
- Tranzīta kontroles sistēma 2
- AIS Centralizētā muietošana 1.fāze

2024.g. -2025.g.

- IKS2 3.laidiens dzelzceļa, sauszemes un jūras pārvadājumiem
- AIS Centralizētā muietošana 2.fāze
- Vienota galvojumu sistēma
- TKS2 attīstība (NCTS 6.fāze)
- Integrācija ar ES Vienloga sistēmu

Jaunas sistēmas – eKomerccijas jomā

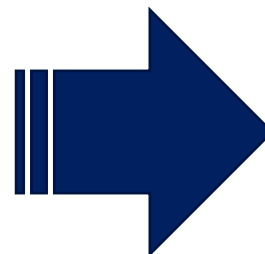

Valsts ieņēmumu
dienests

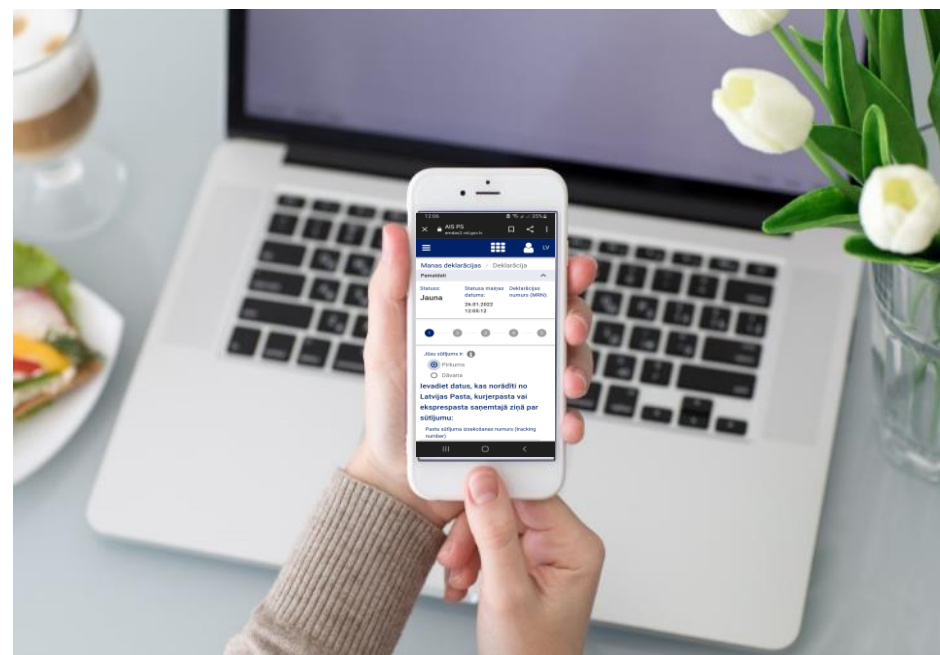

EMDAS 2 apakšsistēmas Pasta
sūtījumu apstrādei līdz 150 EUR:

- *Pagaidu uzglabāšana 2*
- *Importa muitas deklarācija H7*
- *Vienkāršota importa muitas deklarācija fiziskajām personām*

No 2021.g. 1.jūlija

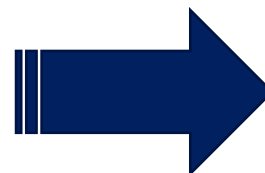
Jauna SMK sistēma IKS2 – 1.laiens drošuma/drošības jomā

Valsts ieņēmumu
dienests

EMDAS2 apakšsistēma - Importa
kontroles sistēmas (IKS2) 1.laiens
Pasta sūtījumiem

No 2021.g. augusta

Pārejas periods līdz:

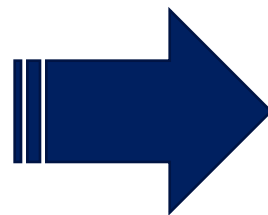
Pielāgotas aktuālākajām SMK prasībām ETD un PU sistēmas

Valsts ieņēmumu
dienests

Veikti pielāgojumi atbilstoši SMK ETD
(avio) un Pagaidu uzglabāšanas
sistēmā

No 2022.g. februāra

Izstrādes procesā – Jaunais laidiens drošuma/drošības jomā (IKS2), jaunas sistēmas importam, eksportam un tranzītam atbilstoši SMK prasībām

Valsts ieņēmumu
dienests

AIS, AES un TKS2 tvēruma izvērtējums = neatliekamās funkcionalitātes

Valsts ieņēmumu
dienests

- Funkcionalitātes EMDAS 2 (AIS, AES un TKS2) pamatdarbībai
- Funkcionalitātes, ziņojumi un datu apmaiņas sistēmu akceptam no Eiropas Komisijas puses (saskaņā ar vienotajām specifikācijām)
- Formas un apstrādes mehānismi, deklarāciju (t.sk. vienkāršoto procedūru) datu pārbaudes un validācijas (formāti utt.)
- Deklarāciju datu iesniegšanas funkcionalitāte (komersantu saskarne - pamatlīnijas)
- Vitāli nepieciešamās datu apmaiņas, lai nodrošinātu deklarāciju apstrādi:
 - riska analīze,
 - nodokļi, ierobežojumi, aizliegumi (ITVS)
 - vispārīgie galvojumi, maksājumu uzskaitē (MAIS)
 - apmaksā tiešsaistes režīmā u.c.
- Datu apmaiņas un pārbaudes, lai nodrošinātu pamatkontroles par:
 - muitas atļaujām, PVN, LAD licencēm, PVD sertifikātiem, vidējām cenām utt.
- Automātiskas apstrādes un deklarāciju izlaišanas mehānismi
- Datu nodošana statistikai, atlase dažādiem nolūkiem, EK utt.

AIS, AES un TKS2 tvēruma izvērtējums = atliekamās funkcionalitātes

Valsts ieņēmumu
dienests

- Funkcionalitātes, kas neietekmē vai minimāli ietekmē pamatprocesu – deklarāciju iesniegšanu un apstrādi
- Funkcionalitātes, kas neizriet no NA prasībām un neietekmē akceptu no (nacionālās lietas, automatizācijas u.c.)
- Funkcionalitātes, kas ļoti reti vai netiek izmantotas
- Funkcionalitātes, kas izriet no NA prasībām, bet ļoti reti vai netiek izmantotas, un/vai kur ir iespējams alternatīvais apstrādes veids

Plānots atlikt šādas EMDAS nacionālās funkcionalitātes (1)

Valsts ieņēmumu
dienests

Funkcionalitāte	Skaidrojums
Datu iesniegšana caur API - programmiskā saskarne (<i>integrācijai ar komersantu sistēmām</i>)	API šobrīd izmanto tikai tranzītam. API importam un eksportam līdz šim neviens nav izmantojis. Uz ieviešanas brīdi <u>būs</u> : - API tranzītam (<i>izņemot iespēju iesniegt vienlaikus vairākus ierašanās paziņojumus kad katram vagonam tiek noformēta atsevišķa deklarācija</i>) - pamata komersantu lietotāju saskarne (KLS) manuālai datu ievadei - iespēja ielādēt failus - importam (<i>eksportam un tranzītam šāda iespēja vēl tiks izskatīta</i>)
KLS iespējas	Būs iespēja ievadīt un kopēt deklarācijas datus procedūras ietvaros Nebūs - paraugu izveide un uzturēšana, iespējas izveidot deklarācijas no citu procedūru deklarācijām (piem., PU-TR-IM) Nebūs detalizētās meklēšanas iespējas Nebūs izlāde uz exceli importa datiem Izdrukas būs tikai eksportam un tranzītam (pārrobežu procedūras) Importam izdrukas nebūs – jāizmanto tīmekļa pārlūkprogrammas iespējas

Plānots atlikt šādas EMDAS nacionālās funkcionalitātes (2)

Valsts ieņēmumu
dienests

Funkcionalitāte	Skaidrojums
AES sasaiste ar SKLOIS	Nenotiks automātiskā eksporta deklarāciju slēgšana
Sasaiste ar LDz sistēmām (KPS, eSMGS, APOVS)	Nenotiks automātiskā saistīto eksporta un tranzīta deklarāciju slēgšana; Nenotiks automātiskā eSGMS pārbaude
AES un TKS2 integrācija ar Elektronisko transporta dokumentu (ETD)	Nenotiks automātiskā eksporta un tranzīta deklarāciju slēgšana avio pārvadājumiem
Preču iznīcināšanas procedūra	Netiks nodrošināta preču iznīcināšanas informācijas ievade un apstrāde (<i>informācija apmaiņa ar MP ārpus sistēmas</i>)
PU automātiskā atrakstīšana	Nebūs PUD automātiskā atrakstīšana (ja standarta deklarāciju iesniedz fiziska persona)
<i>Vienreizējo galvojumu kontrole</i>	<i>Manuāla pārbaude</i>
<i>KID/KVID kontrole</i>	<i>Manuāla pārbaude</i>
....	

Plānots atlikt šādas SMK funkcionalitātes

Valsts ieņēmumu
dienests

Funkcionalitāte	Skaidrojums
EIDR, t.sk. API (importam)	SMK vienkāršojums importam ieviests 2018.g. Kopš 2018.g. izsniegta 1 atļauja ar atbrīvojumu no paziņojuma. Komersantam tiks nodrošināta alternatīvā iespēja iesniegt deklarācijas atbilstoši atļaujai
Pirms iekraušanas deklarācija (D tips)	Reti vai netiek izmantota
Self-assessment funkcionalitāte (importam)	Jauns SMK vienkāršojums netiks realizēts AIS, jo EK līmenī vēl nav nodrošinātas skaidras prasības
Centralizētā muietošana Importam (CCI)	<i>Šobrīd vēl tiek izskatītas iespējas ieviest termiņā – līdz 01.12.2023, taču ir atkarīgs no AIS ieviešanas un resursiem</i>

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies !

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS